

Tájékoztató termelői borkimérés üzemeltetéséhez

A termelői borkimérés kiskereskedelmi egység. Mivel azonban a bor jövedéki termék, ezért a termelői borkimérésre nem csak a kereskedelmi szabályok érvényesek, hanem a jövedéki termékek értékesítésére vonatkozó szabályok is. Ezek sok esetben szigorúbbak, és alkalmazásuknál körültekintőbben kell eljárni.

Termelői borkimérés üzemeltetésének jogi háttere:

2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól	Jövedéki törvény
2004. évi XVIII. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról	Bortörvény
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról	Áfa törvény
2005. évi CLXIV. törvény a kereskedelemről	Kereskedelmi törvény
1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről	Fogyasztóvédelmi törvény
8/2004. (III. 10.) PM rendelet a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról	8/2004. PM rendelet
25/2010. (III. 19.) FVM rendelet a borászati üzemek működésének engedélyezéséről, valamint a tevékenységükre vonatkozó higiéniai szabályokról	25/2010. FVM rendelet
127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről	127/2009. FVM rendelet
27/2011. (IV. 12.) VM rendelet a borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről	27/2011. VM rendelet
A Hegyközségek Nemzeti Tanácsának 59/2014 (10. 27.) Tanácsülési határozata – piacszervezési intézkedés az egyes földrajzi jelzést nem viselő borászati termékek nyomon követhetőségének javításához fizetendő ellenőrzési díjról	59/2014. HNT határozat

30/2014. (XII. 5.) FM rendelet a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának az egyes földrajzi jelzés nélküli borászati termékek nyomon követhetőségének javításához kapcsolódó ellenőrzésről és fizetendő ellenőrzési díjról szóló piacszervezési intézkedésének kiterjesztéséről	30/2014. FM rendelet
210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről	210/2009. Korm. rendelet
4/2009. (I. 30.) NFGM-SZMM együttes rendelet a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól	4/2009. NFGM-SZMM együttes rendelet
21/2010. (V. 14.) NFGM rendelet az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítésekről	21/2010. NFGM rendelet
23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet a számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről	23/2014. NGM rendelet
48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról	48/2013. NGM rendelet

Illetékes hatóságok és szervezetek:

- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, mint borászati hatóság (a 22/2012. Kormányrendelet 5.§ h) pontja alapján),
- Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága,
- kormányhivatalok,
- helyi önkormányzat, jegyzői hivatal,
- illetékes hegybírói hivatal,
- Országos Borszakértői Bizottság, Helyi Borbíráló Bizottságok.

1. Termelői borkimérés fogalma

A termelői borkimérés a Jövedéki és a Kereskedelmi törvény hatálya alá tartozó kiskereskedelmi tevékenység, amelynek során a termelő a terméket (az általa előállított bort) közvetlenül a végső fogyasztónak értékesíti.

A Jövedéki törvény 7. § 48. pontja szerint:

- a termelői borkimérés üzemeltetője egyszerűsített adóraktári engedéllyel rendelkezik,
- a saját termelésű szőlőborát értékesíti,
- elvitelre vagy borkóstolás céljából helyben fogyasztásra,
- az értékesítés az egyszerűsített adóraktárban, vagy az üzemeltető tulajdonában vagy használatában lévő üzlethelyiségben folyik.

Illetékes vámhivatal részére megküldött előzetes bejelentés után lehetőség van vásárokon, piacon, állami rendezvényeken is az értékesítésre.

A termelői borkimérési tevékenység nem egyezik meg a Kereskedelmi törvény 2. § 30. pontja szerinti vendéglátás keretében történő értékesítéssel („vendéglátás: kész- vagy helyben készített ételek, italok jellemzően helyben fogyasztás céljából történő forgalmazása, ideértve az azzal összefüggő szórakoztató és egyéb szolgáltató tevékenységet is”).

Nem tartozik a termelői borkimérés tevékenységi körébe pl.:

- a saját előállítású, palackos erjesztésű pezsgő,
- a saját előállítású, zárjeggyel ellátott pálinka,
- más által előállított szőlőbor, stb. értékesítése.

Termelői borkimérés két formában folytatható:

1. közvetlen értékesítés keretében, ha a kereskedő az általa készített bort az előállítás helyén (a pincészetben) értékesíti a fogyasztó számára,
2. a pincészetben vagy egyéb helyen lévő üzletben folytatott kiskereskedelmi tevékenységként.

A Jövedéki törvény 67. § (1) bekezdése értelmében pincéből végső fogyasztóknak elvitelre kimérve legfeljebb 10 liter űrtartalmú edényzetben lehet bort eladni.

2. A termelői borkimérés elindításának feltételei

2.1. A termelői borkimérés megkezdéséhez és folytatásához szükséges feltételek

2.1.1 Vámhatóság

A szőlőbor termelői borkimérés keretében csak a vámhatóság által kiadott egyszerűsített adóraktári engedély birtokában értékesíthető.

Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelmező adatait,
- telephelyeit, az ott folytatott tevékenységek megjelölését, és az ezekhez kapcsolódó adatokat,
- a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy végez-e termelői borkimérés keretében értékesítést, valamint értékesít, illetve felhasznál-e nem szőlőbor előállítására szőlőt.

A jövedéki törvény előírja, hogy az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek a 27/2011. VM rendeletben meghatározott pincekönyvet kell vezetnie, melyet hitelesítés céljából csatolni kell a kérelemhez. (A pincekönyv megvásárolható közvetlenül a Hegyközségek Nemzeti Tanácsától, vagy beszerzéséről a hegybíró adhat információt.) A vámhatóság a kérelmet a benyújtásától számított hatvan napon belül bírálja el (Jövedéki törvény 82. § (2)-(3) bekezdés).

Papír alapú pincekönyv helyett a termelő/üzemeltető használhat számítógépes programot is a nyilvántartás vezetéséhez. A program csak a vámhatóság által elfogadott jogtisztá számítógépes rendszer lehet. Az erről szóló szándékot az adóraktári engedély kérelmezésekor jelezni kell, és a program adatait és leírását a kérelemhez csatolni kell.

Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelem és kitöltési útmutató letölthető az alábbi linkről:

http://www.nav.gov.hu/nav/letoltesek_egyeb/jovedeki_nyomtatvanyok/jovedeki_tevékenyseg_engedelyezes_kerelem_2013.html

Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet a székhely/lakhely szerint illetékes megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatóságon kell benyújtani. Ezek elérhetősége letölthető az alábbi linkről:

http://nav.gov.hu/data/cms236036/59_2_A_Nemzeti_Ado__es_Vamhivatal_Regionalis_VP_foigazgatosagai_es_a_felugyeletuk_alatt_allo_VP_igazgatosagok_kozerdeku_informacioi.pdf

2.1.2. Élelmiszerbiztonsági hatóság

A Bortörvény 24. §-a értelmében borászati terméket előállítani csak a borászati hatóság által engedélyezett borászati üzemben lehet, melynek (a 25/2010. FVM rendelet 2.§ (2) bekezdésében meghatározott) működési engedély kérelmét a NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatóságához kell benyújtani. A borászati hatóság a kérelem elbírálása után kiadja a működési engedélyt, és ezt az üzem helye szerint illetékes hegybíróval is közli. A borászati hatóság a borászati üzemet a honlapján is közzétett nyilvántartásba veszi.

A kérelem és a tájékoztató letölthető az alábbi linkről:

https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/obi/nyomtatvanyok_bi/bmi_nyomtatvany.html

2.1.3. Kereskedelmi hatóság

A termelői borkimérés – akár üzletben, akár közvetlen értékesítés keretében kívánják folytatni – a kereskedelmi szabályozás értelmében nem tartozik a kizárólag működési engedéllyel rendelkező üzletben végezhető kereskedelmi tevékenységek közé.

Ennek megfelelően a termelői borkimérés megkezdése előtt kereskedelmi oldalról nincs szükség működési engedélyre, az üzemeltetőnek csupán bejelentést kell tennie a kereskedelmi hatóság, azaz a borkimérés helye szerint illetékes jegyző részére, amelynek megtörténte után a tevékenység megkezdhető. A bejelentés tartalmát a 210/2009. Kormány rendelet 1. mellékletének A) pontja határozza meg.

Számos településen lehetőség van a bejelentés formanyomtatványon vagy elektronikus úton történő megtételére is, ezért a települési önkormányzat jegyzői hivatalában célszerű előzetesen érdeklődni ezzel kapcsolatban.

A bejelentésről a jegyző igazolást ad ki, a bejelentett kereskedőkről és az üzletekről pedig nyilvántartást vezet, amely nyilvános, és az adott önkormányzat honlapján is elérhető.

A jegyző a nyilvántartásba vételt követően a bejelentés másolatát a nyilvántartási számmal megküldi:

- az illetékes vámhatóságnak,
- a fogyasztóvédelmi hatóságnak,
- a fővárosi és megyei kormányhivatal munkavédelmi és munkaügyi felügyelőségének,
- az illetékes rendőrkapitányságnak,
- a járási állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatalnak.

3. Egyéb feltételek

3.1 A forgalomba hozatal feltételei

Termelői borkimérés keretében csak forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező bor értékesíthető. A Bortörvény 24/A. § (1) bekezdés értelmében bort forgalomba hozni csak abban az esetben lehet, ha minőségét a borászati hatóság (vagy más, jogszabály által felhatalmazott szervezet) laboratóriumi és érzékszervi vizsgálatok alapján megfelelőnek ítélte.

A forgalomba hozatali kérelem igényléséhez a borból a forgalomba hozó mintákat vesz, és azokat lezárja. A földrajzi jelzés nélküli borok, valamint ha a termékleírás, a helyi borbíráló bizottság (HBB) működési szabályzata vagy a borvidéki rendtartás úgy rendelkezik, az adott OEM- vagy OFJ-borászati termék esetén a minták csak a hegybíró jelenlétében vehetők, úgy, hogy azokat a hegybíró zárja le, vagy azok forgalomba hozó általi lezárását a hegybíró ellenjegyzi. 500 hektolitert meghaladó mennyiségű borászati termék esetén a forgalomba hozatalhoz szükséges mintákat a borászati hatóság veszi.

A mintákhoz minden esetben mellékelni kell a mintavételkor felvett jegyzőkönyvet, melyet helyettesíthet a forgalomba hozatali engedély iránti kérelmet tartalmazó nyomtatvány. A földrajzi jelzés nélküli (FN) borok érzékszervi vizsgálatát az Országos Borszakértő Bizottság végzi, és kizárólag a borászati termék forgalomba hozhatóságának eldöntésére irányul. Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésű (OEM) és oltalom alatt álló földrajzi jelzésű (OFJ) borászati termékek érzékszervi bírálatát a Helyi Borbíró Bizottság (HBB), vagy annak hiányában a borászati hatóság végzi. Ez a vizsgálat arra terjed ki, hogy a forgalomba hozni kívánt termék érzékszervi tulajdonságai megfelelnek-e a termékleírásban foglaltaknak. A borászati termék forgalomba hozója a HBB titkáránál, a kiadott formanyomtatványon kérelmezi a tétel vizsgálatát. A kérelemhez mellékelni kell a bor származási bizonyítványát is.

A termék bírálatáról a HBB titkára határozatot készít, melyet a termelő számára legkésőbb a minta benyújtását követő 10 napon belül két eredeti példányban kiad, valamint a termékleírás benyújtója (egy vagy több hegyközségi tanács) részére egy eredeti példányban megküld. A HBB titkára az érzékszervi bírálat eredményét a származási bizonyítványra záradékként rájegyzi.

A HBB által elutasított tételek bor származási bizonyítványát a hegybíró bevonja, és helyette újat ad ki.

A forgalomba hozatali engedélyt a NÉBIH honlapján szerkeszthető formában közzétett kérelem benyújtásával kell kérelmezni. A kérelemhez csatolni kell a bor származási bizonyítványát, a vett mintákat vagy az azok analitikai vizsgálatáról szóló jegyzőkönyvet, valamint OEM- vagy OFJ-borászati termék esetén a HBB titkára által kiadott határozat eredeti példányát. A borászati hatóság a szükséges feltételek teljesülése esetén kiadja a forgalomba hozatali engedélyt.

A forgalomba hozatali engedély kérelem letölthető az alábbi linkről:

https://www.nebih.gov.hu/data/cms/156/175/5051_v2.16_szerkesztheto.pdf

3.2 Nyilvántartás

A termelői borkimérés üzemeltetője a szőlőbor-pincekönyvet vagy a számítógépes nyilvántartást a pincészetben vagy a székhelyén, illetve (a vámhatósághoz tett bejelentés alapján) a lakóhelyén köteles tartani. Ha a pincekönyvet nem a pincészetben tartja vagy vezeti, akkor hivatalos szerv helyszíni ellenőrzése esetén egy órán belül köteles gondoskodni a hozzáférésről.

A szőlőbor-pincekönyv adattartalmát és a borok nyilvántartását a 127/2009. FVM rendelet szabályozza. Ennek megfelelően a termelői borkimérés üzemeltetésével kapcsolatosan bejegyzendő adatok:

3.2.1 A termelői borkimérés keretében értékesített borok készletváltozásait legkésőbb a változást követő hét első munkanapján időrendi sorrendben kell felvezetni a pincekönyv Termék-előállítás nyilvántartó lapjára.

3.2.2 A szőlőbor-pincekönyv Szállítási okmányok nyilvántartó részébe a borászati üzem által átvett szállítási okmányok sorszámtartományát hetente, legkésőbb az átvételt követő hét első munkanapján be kell vezetni. A borkísérő okmányok a pincekönyv mellékletét képezik. A pincéből közvetlenül végső fogyasztónak termelői borkimérés keretében értékesített szőlőborra a nap végén a 27/2011. VM rendeletben meghatározott borkísérő okmányt kell kiállítani. Ezen az aznap összesen értékesített mennyiséget kell feltüntetni, és a borkísérő okmányhoz csatolt mellékleten kell részletezni a palackos és kannás kiserelésben, továbbá a kóstolásra és elvitelre kimért mennyiségeket. A szőlőmust, valamint a szabad forgalomba bocsátott szőlőbor szállítása esetében az értékesítésről kiállított számla borkísérő okmánynak minősül, amennyiben az eladóra és vevőre vonatkozó adatokat, a kiadás helyét, a rendeltetés helyét, a szállítmányozó nevét, a forgalomba hozatali engedély szerinti termékmegnevezést, a termék űrtartalmát, darabszámát tartalmazza. Ha az üzemeltető egy fogyasztónak ilyen számlát állít ki, akkor ezt az értékesítést nem kell szerepeltetni a napi összesítő borkísérő okmányon.

3.2.3 A termelői borkimérésben a tartály jelölésének olyannak kell lennie, hogy az a pincekönyvvel összevetve alkalmas legyen a termék azonosítására. A tartályon fel kell tüntetni a pincekönyvben is használt jelét, a borászati termék mennyiségét és pincekönyvi megnevezését. A szőlőbor-pincekönyv Tárolótartály (-edényzet) nyilvántartó lapon a tartályok tartalmának változásait hetente, legkésőbb a változást követő hét első munkanapján kell bevezetni.

3.2.4 Amennyiben a borászati üzem a készletváltozásokat a 27/2011. VM rendelet 6. melléklete szerint vezetett műveleti napló alapján állapítja meg, vagy a 20. § (3) bekezdése szerinti átalány-elszámolást alkalmazza, akkor a pincéből közvetlenül végső fogyasztó részére értékesített szőlőbor mennyiségét a szőlőbor-pincekönyv Termék-előállítás nyilvántartó, illetve a Termék-értékesítés/Vevőnyilvántartás lapokon összesítve havonta, a tárgyhoz utolsó napjáig kell bevezetni.

3.3 Ellenőrzési díj

A HNT 59/2014 Tanácsülési határozata, valamint a 30/2014. FM rendelet alapján ellenőrzési díjat kell fizetni a Magyarországon forgalomba hozott borokra, amennyiben az adott tétel:

- nem visel oltalom alatt álló eredet-megjelölést vagy földrajzi jelzést, vagyis földrajzi jelzés nélküli bor,
- első borszármazási bizonyítványát 2014. január 10. után kérelmezték, és
- Magyarországon előállított borászati termék esetén legkorábban 2014. október 14-én, egyéb borászati termékek esetén 2014. december 15. után kérelmezték a (forgalomba hozatali engedély kiadásához szükséges) „C” típusú származási bizonyítványát.

A termékre az első Magyarországi értékesítőnek kell megfizetnie az ellenőrzési díjat, előre és egy összegben. A díj mértéke 30 Ft a kiszérelés minden megkezdett literére után, vagyis pl:

- tízezer db 0,75 literes palack után:

$$10\ 000 \times 1 \times 30 = 300\ 000 \text{ Ft,}$$

- ezer db 1,5 literes és kétezer db 2 literes palack után:

$$1000 \times 2 \times 30 + 2000 \times 2 \times 30 = 180\ 000 \text{ Ft.}$$

Az ellenőrzési díjhoz bejelentési kötelezettség kapcsolódik. A forgalomba hozónak a HNT honlapjáról letöltött bejelentő lapon kell feltüntetnie a kiszerezési egységeket és mennyiségeket, ami alapján a lapon megjelenik a befizetendő összeg. Erről az összegről a HNT számlát állít ki, amit a forgalomba hozatal előtt, átutalással kell teljesíteni. A forgalomba hozatali engedélyen feltüntetett mennyiség megegyezik a „C” típusú származási bizonyítványon szereplő mennyiséggel, ezért a bejelentést is erre az összmennyiségre kell megtenni, és a díjat ez alapján kell megfizetni.

A külföldön értékesített tételekre előre befizetett ellenőrzési díj a termék kiszállítása után visszajár a forgalomba hozónak, a kiszállítást igazoló dokumentumok alapján, azok bemutatását követő 8 napon belül.

Az ellenőrzési díj befizetése után a megjelölt tételekhez ellenőrző jegy igényelhető. Az ellenőrző jegy egyértelműen igazolja, hogy az adott tételre a díjat megfizették, ami jelentősen megkönnyíti a befizetés igazolását egy esetleges ellenőrzés esetén. A palackos és kannás kiszerezésű borokra a jegy könnyen felragasztható. Termelői borkimérés keretében értékesített folyóbor esetén a jegy felhasználása kissé nehezebb, legcélszerűbb talán a nap végén kiállított összesített borkísérő okmány pinckönyvhöz csatolt példányára ragasztani.

Az Ellenőrzési díj bejelentőlap letölthető az alábbi linkről:

http://www.hnt.hu/docs/ellenorzesi_dij/151-ellenorzesi_dij_bejeleno_sima_excel.xls

3.4 Értékesítéssel kapcsolatos előírások

3.4.1 Árak feltüntetése

A 4/2009. NFGM-SZMM együttes rendelet 2.§-ának megfelelően a kiszerezelt termék eladási árát a terméken (a csomagoláson vagy a termékhez egyéb módon rögzítve), a termék melletti árkiíráson vagy könnyen hozzáférhető árjegyzéken kell feltüntetni. A nem kiszerezelt vagy előrecsomagolt, hanem a fogyasztó jelenlétében kimért termékre vonatkozóan csak az egységárat kell kiírni. Az árak feltüntetését a Fogyasztóvédelmi törvény 14. §-a is részletesen szabályozza.

3.4.2 Számla és nyugta

Az Áfa törvénybe foglaltak szerint az értékesítéshez a termelői borkimérés üzemeltetője is köteles számlát vagy nyugtát kiállítani, de a 48/2013. NGM rendelet 1. melléklete 1. pontjának bd) alpontja szerint nyugtaadási kötelezettségének nem köteles pénztárgéppel eleget tenni. Használhat tehát számlatömböt, nyugtatömböt, illetve elektronikus úton előállított számlát is. Ezt a területet a 23/2014. NGM rendelet szabályozza.

A számvitelről szóló törvény szerint a nyugta és a számla szigorú számadású bizonylatok, ezért a beszerzett tömbökről nyilvántartást kell vezetni. Ez a nyilvántartás nyomtatványfajtként külön-külön tartalmazza:

- a nyomtatvány sorszám tartományát, az első és az utolsó sorszám megjelölésével,
- a nyomtatvány beszerzését igazoló számla sorszámát,
- a nyomtatvány beszerzésének keltét,
- a nyomtatvány felhasználásának időtartamát, az első felhasználás keltétől az utolsó felhasználás keltéig,
- a nyomtatvány esetleges kiselejtezésének dátumát.

Az üzemeltető jogszabály szerint csak olyan számlázó programmal állíthat elő számlát, amit az adóhivatal jóváhagyott. A program használatának szándékát be kell jelenteni az adóhivatalnak a 23/2014. NGM rendelet 11.§ (1) pontja szerint, a vásárlást vagy használatba vételt követő 30 napon belül.

3.4.3 Nyitvatartási idő

A termelői borkimérés nyitvatartási idejét az üzemeltető határozza meg, de azt az üzlet létesítésére vonatkozó bejelentésben vagy a működési engedély iránti kérelemben köteles a kereskedelmi hatóságnak bejelenteni. Az abban bekövetkező változást szintén be kell jelentenie a változást megelőző nyolc napon belül. A nyitva tartás idejéről a vásárlókat is megfelelő módon tájékoztatni kell.

3.4.4 Az üzemeltető adatai

A termelői borkimérés üzemeltetője köteles a fogyasztót tájékoztatni:

- a székhelyéről,
- a panaszügyintézés helyéről,

- annak módjáról,
- a vállalkozás postai és elektronikus levelezési címéről,
- telefonszámáról,
- internetes címéről.

Üzlethelyiség esetén ezt a tájékoztatást jól láthatóan és olvashatóan kell megadni.

3.4.5 Vásárlók könyve

Amennyiben egy fogyasztó elégedetlen a termelői borkiméréssel vagy az értékesítés bármely körülményével, panaszát szóban vagy írásban közölheti az üzemeltetővel. A szóbeli panaszt azonnal meg kell vizsgálni, és szükség szerint orvosolni kell. Ha a fogyasztó a panasz kezelésével nem ért egyet, vagy annak azonnali kivizsgálása nem lehetséges, az üzemeltető köteles jegyzőkönyvet felvenni, és annak egy másolati példányát a fogyasztónak átadni.

Ha a termelői borkimérést nem közvetlen értékesítés keretében folytatják a bor előállításának helyén, hanem üzletben végzik, az üzemeltetőnek jól látható és könnyen hozzáférhető helyen vásárlók könyvét kell elhelyeznie, amelyet a kereskedelmi hatóságnak (az illetékes jegyzőnek) előzetesen hitelesítenie kell. A vásárlók könyve nyomdai úton előállított, legalább tíz A/4-es vagy A/5-ös méretű lapot tartalmazó nyomtatvány, mely tartalmazza az üzemeltető nevét, címét és székhelyét, cégjegyzékszámát, illetve az egyéni vállalkozó nyilvántartási számát és a használatba vétel időpontját.

A vásárlók a vásárlók könyvébe jegyezhetik be az üzlet működésével és az ott folytatott kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos panaszait és javaslataikat. A hatóságok két évre visszamenőleg vizsgálhatják a vásárlók könyvébe tett bejegyzéseket, valamint az írásbeli vásárlói panaszra adott válasz másodpéldányát.

A vásárlók könyvébe bejegyzett panasz esetén követendő eljárást részletesebben a fogyasztóvédelmi törvény határozza meg.

3.4.6 Szakképesítés

A Kereskedelmi törvény szerint egyes termékek kiskereskedelmi tevékenység keretében való értékesítéséhez az azt végző személynek a 21/2010. NFGM rendelet

rendeletben meghatározott szakképesítéssel kell rendelkeznie. A rendelet nem nevesíti a bor értékesítését, ezért a kiskereskedelmi tevékenységekhez szükséges szakképesítéseket kell figyelembe venni, amelynek értelmében az élelmiszer értékesítéséhez (a zöldség és gyümölcs kivételével) kereskedői, illetve élelmiszer és vegyi áru eladói vagy kereskedői szakképesítés szükséges, de a jogszabály lehetőséget ad a szakiránynak megfelelő más szakképesítés, illetve a magasabb szintű szakirányú végzettség elfogadására is.

3.5 Világörökségi területek

A Kereskedelmi törvény 6. §-a alapján a világörökségi területen működő termelői borkimérés 24 és 6 óra közötti nyitva tartásához a jegyző külön engedélyre van szüksége. Az engedélyezési eljárásban a rendőrség szakhatóságként vesz részt. A jegyző az engedélyt hivatalból háromévente felülvizsgálja.

Világörökségi területen a települési önkormányzatoknak lehetőségük van arra, hogy a helyi sajátosságok figyelembevételével felügyeleti díjat állapítsanak meg, ezzel kapcsolatosan a helyi önkormányzatok adhatnak bővebb felvilágosítást.

4. Adatváltozás bejelentése

Amennyiben a bármely hatóság felé engedélyezés vagy bejelentés során megadott adatok megváltoznak, az üzemeltetőnek azok változását haladéktalanul be kell jelentenie a megfelelő hivatal számára.

5. Egyéb fogyasztóvédelmi feltételek, követelmények

Termelői borkimérés keretében is tilos tizenhét éves életévét be nem töltött személy részére alkoholtartalmú italt értékesíteni, illetve kiszolgálni. Erről a Fogyasztóvédelmi törvény 16/A. § (1) bekezdése általánosan rendelkezik.

A terméket úgy kell csomagolni, hogy a csomagolás óvja meg a termék minőségét, könnyítse meg szállítását, ne befolyásolja hátrányosan a termék minőségét vagy mennyiségét. (Fogyasztóvédelmi törvény 15. §)

A vásárló részére tömeg, térfogat vagy egyéb mérték szerint forgalmazott terméket csak hatóságilag hitelesített mérőeszközzel történő lemérés után szabad kiszolgálni. (210/2009. Kormány rendelet 23. § (2) bekezdés)

6. A termelői borkimérés ellenőrzésére jogosult hatóságok, az ellenőrzés tartalma.

6.1. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

A NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatósága a borászati termékek előállítását, kiszerezését (ideértve a nem palackos kiszerezést is) és forgalomba hozását végző üzemek működésének engedélyezésével, a borászati termékek előállításával, kezelésével, minőségével és forgalomba hozatalával kapcsolatos hatósági feladatokat látja el. Ellenőrzi:

- a borászati termékek származását, eredetét, minőségét,
- a borászati üzem, kereskedelmi egység működésének jogszerűségét, körülményeit,
- a kiegészítő, segéd-, adalék- és csomagolóanyagok minőségét,
- a gyártástechnológia műszaki feltételeit,
- a kereskedelmi forgalomba kerülő borászati termékek minőségét,
- a szakmai nyilvántartást a pincekönyvben és a pincészetben,
- a borok minőségét a pincékben és a kereskedelemben,
- az import borászati termékeket,
- az ellenőrzési díj megfizetését adott bortétel esetén.

6.2. Kereskedelmi hatóságként kijelölt jegyző

A jegyző, mint kereskedelmi hatóság jogosult a kereskedelmi tevékenységekre vonatkozó jogszabályi és hatósági követelmények ellenőrzésére, így különösen ellenőrzi:

- a kereskedelmi bejelentés megtörténtét,
- a bejelentett adatok változásának bejelentését,
- a szakképesítési követelmény teljesítését,
- a jegyzői határozatban foglaltak betartását.

6.3. Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Az egyszerűsített adóraktári engedélyesek termelői borkimérésben végzett szőlőbor értékesítési tevékenységét a NAV Bevetési Főigazgatósága, valamint a megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri, illetve adó igazgatóságok ellenőrzik.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzi:

- a termelői borkimérés üzemeltetésére vonatkozó vámhatósági bejelentés meglétét,
- a termelői borkimérés készletén lévő szőlőbor származását, eredetét,
- a kereskedelmi bejelentés meglétét,
- nyugta-, számlaadási kötelezettség teljesítését,
- borkísérő okmány kiállítására vonatkozó kötelezettség teljesítését,
- foglalkoztatottak bejelentésére vonatkozó kötelezettség teljesítését.

6.4. Fogyasztóvédelmi hatóság

(Első fokon a fővárosi és megyei kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működő fogyasztóvédelmi felügyelőségek, másodfokon a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság.)

A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi:

- a hitelesített vásárlók könyvének meglétét,
- a vásárlók nyitva tartási időre és az üzemeltető adataira vonatkozó tájékoztatásának meglétét,
- egyéb, a fogyasztóvédelmi törvényben és más jogszabályokban meghatározott fogyasztóvédelmi követelmények teljesítését (így különösen a termék eladási, illetve egységáráról való tájékoztatás, szeszesital 18 éven alulinak történő értékesítésére vonatkozó tilalom betartása, fogyasztó panaszának szabályszerű kezelése).